

Szerkesztőség

Arad, Acsova-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN.

Egész évre	...	1080 Lej
Fél évre	...	540 Lej
Negyed évre	...	270 Lej
Havonta	...	90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Nagy harcok küszöbén.

A bucuresti-i parlament ma megnyitotta kapuit és ezzel megkezdődött a nagy érdeklődéssel és izgalommal várt ülészak, amelynek nagyon sok bel- és külpolitikai problémát kell megoldania azonfelül, hogy a sok függő törvényjavaslatot tétő alá hozza. A belpolitikai helyzet már nagyon érzi a parlament hiányát, mert a felgyülemlett indulatoknak és törekvéseknek nincs meg a levezető csatornájuk. A különböző pártokhoz tartozó lapok hasábjain már régen elkecseregett küzdelmek folynak és a politika kulisszái mögött állandó a harci készülődés.

A nemzeti-parasztpárt Bratlanu Ionel halála óta kettőzött erővel igyekszik a kormány helyzetét megdönteni és nyíltan hangoztatott kormánybuktató törekvései bizonyára a parlament padsorai között dagadnak majd élethalálharccá. Maniu Gyula tábora most döntő küzdelemre készül a liberális kormány ellen, amely hatalmának minden megfeszített erejével fog védekezni, mert mindenáron el akarja oszlatni azt a kialakult közvéleményt, hogy a liberális kormányzat Bratlanu Ionel halálával alapjában megrendült. A két nagy párt küzdelme a leltabilizáció és a külföldi kölcsön körül fog kiéleződni, mert a politikai harcok előterében most ez a két probléma képezi a surlódási felületet. Mindkét fél teljes fegyverzetel készül már hetek óta erre a küzdelemre, amelynek előcsatározásai nemcsak a fővárosban, hanem a külföldi metropolisokban is erősen folynak. A nemzeti-parasztpárt vezetőinek külföldi útja is ezzel a kérdéssel van összefüggésben és a kormány külképviseleti szervei is mindent elkövetnek, hogy az ellenzéki vezeték külföldi lépéseit kontrakarrirozzák.

Külpolitikai vonatkozásban is nagy változások készülnek. Titulescu római útja érdekes és meglepő következményekkel fog járni. Ez olvasható ki a külügyminiszter egy mai nyilatkozatából, melyet Milánóban tett és amely szerint az, aki az európai békét veszélyezteti, szemben találja magát Olaszország és Románia egyesült erejével. Ez a kijelentés olyan kapcsolatokat sejtett a két állam között, amilyen közöttük eddig még nem igen létezett. A liberális kormány, amely mindig bizonyos tartózkodással állott szemben Olaszországgal, hogy annál nagyobb hévvel és szeretettel csüngjön a francia barátságon, most közeledést keres Itáliához.

A ma megnyílt parlamenti ülészak van hivatva arra, hogy a belpolitikai fronton, valamint a külföldön folyó pártharcok szenvedélyeit levezesse és megtisztult politikai helyzetet teremtsen ebben az országban, amelynek gazdasági élete — talán épen e harcok miatt — legválságosabb napjait éli. Dőljön el ez az áldatlan küzdelem bármely fél javára is, az ország lakossága elvárja tőle, hogy Románia kormányánál ne pártpolitikai szempontok vezessék, hanem a harcok elmúltával kerüljön végre sor arra is, hogy hozzákezdhesünk a komoly és zavartalan építő munkához.

Titulescu hősként dicsőíti Mussolinit.

A külügyminiszter római útja. — Tanácskozás Mussolinival. — Olaszország és Románia egyesült ereje. — Látogatás Párisban és Berlinben. Meg nem támadási szerződés a szomszédállamokkal.

(Az *Aradi Közlöny* római tudósítójának távirata.) Fontos tárgyalásokat folytat Rómában Titulescu külügyminiszter, akinek külföldi útját nagy érdeklődéssel kísérik a politikai körök. A külügyminiszter hétfőig San-Remóban tartózkodott, ahonnan hétfőn utazott szalonkosijában Rómába. Elutazása előtt nyilatkozott a *Corriere della Sera* munkatársának, akinek elmondotta, hogy

péntekig Rómában marad és azután Mavrodi, a Viitorul szerkesztője kíséretében Párisba, majd Berlinbe utazik, hogy Brianddal és Stresemannel folytatasson tárgyalásokat.

Hangsúlyozta, hogy az egyes fővárosokban teendő látogatása mindenekelőtt annak kihangsúlyozására szolgál, hogy Románia szívesen hajlandó együttműködni a többi állammal a status quo megővésén.

— Rómába azért utazom — mondotta a külügyminiszter — hogy személyesen megismerkedjem Mussolini miniszterelnökkel és loyálisan megvitassam mindazon általános politikai kérdéseket, amelyek a két államot egyaránt érdeklik. Remélem, hogy az olasz-román viszony ebből a barátságos eszmecsereből megszilárdulva és kibővíülve kerül ki. Főtörekvésünk az, hogy

a háború következtében kialakult helyzetet biztosítsuk, a román agrár- és közigazgatási reform eredményeit pedig Románia új területein is kifejlesszük

és gyümölcsöztesztük. Ehhez Romániának szükségképpen békére és nyugalomra van szüksége és külpolitikánk ezért feltétlenül a békét tartja szem előtt. Ebben a tekintetben erős támaszt szolgáltat részünkre Olaszország barátsága. Románia a biztos béke fenntartását nem képzei el más módon, csak a békeszerződések alapján. E tekintetben egyenrangú félként vállalva akar dolgozni három hatalmas szövetségesével, Olaszországgal, Franciaországgal, Angliával és természetesen a kisantanttal is.

— Lengyelországgal való viszonyunk igen jó. Vele defenzív jellegű szerződésünk van. A kisantant politikája és célja egyedül a status quo fenntartása. Az egykor ellenséges államok irányában sem elrogult Románia és boldog volna, ha szerződések alapján barátságosan együtt dolgozhatna velük. Ezért minden szomszédjának meg nem támadási szerződést

ajánlott fel. A független, szabad Albánia szintén előfeltétele és záloga a békének.

Titulescu külügyminiszter elutazása előtt még hosszas tanácskozásokat folytatott Petrescu-Comnen svájci román követtel, aki nem kísérete el utján, hanem San-Remóból egyenesen Berlinbe utazott, hogy előkészítse Titulescu találkozását Stresemannel.

A külügyminiszter kedden reggel 10 órakor érkezett meg Rómába, ahol ünnepélyesen fogadták. A pályaudvaron Lahovary román követ, a követségi személyzet, az olasz külügyminisztérium megbízásából pedig Mameli kapitány, a külügyminisztérium kabinetfőnöke fogadta. Dél előtt 11 órakor Titulescu Grandi

olasz külügyi államtitkárt fogadta, aki Mussolinit nevében kereste fel, majd déli 12 órakor a Palazzo Viminale-ban Mussolini miniszterelnökkel találkozott, akivel félórán keresztül tanácskozott. A két államférfi találkozója rendkívül szívélyes körülmények között ment végbe. Találkozásuk alkalmával megbeszélték, hogy ma délután a Chigi-palotában hosszasan megtárgyalják a két országot érdeklő problémákat. Tegnap délután a külügyminiszter az olasz sajtó képviselőit fogadta, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Kilenc év óta látogatom rendszeresen Olaszországot, amelyet nagyon megszerettem. Igazi bámulója vagyok Mussolininek és meg kell állapítani, hogy mindez, amit ő Olaszországért tett, grandiózus.

Olaszország és Románia békepolitikájának a találkozója a Balkánon bármilyen zavart megakadályoz és ezért környü a két ország közötti megegyezés. Az, aki a békét veszélyezteti, Olaszország és Románia egyesült erejével fogja magát szembetalálni.

Legközelebb különben román delegáció érkezik Olaszországba, hogy megkezdje a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat.

A további nyilatkozatban leszögezi Titulescu, hogy Románia Oroszországnak is felajánlotta a meg nem támadási paktumot, azonban Oroszország ezideig még nem adott választ az ajánlatra. Reméli azonban, hogy *a Besszardbia körül támadt véleménykülönbséget a legrövidebb időn belül elintézik.*

Titulescu ezután újból Mussolini személyére tért át és a következő kijelentéseket tette:

— Ugy látszott, hogy a személyiség varázsa teljesen eltűnt. Am a Duce az egész világ előtt bebizonyította, hogy ez a fejtetés nem áll és bizonyos vagyok benne, hogy ha Carlye még élne, a hősköri írt könyvéhez új fejezetet írna Mussoliniről, amelyben a kiváló államférfiúnak, meleg emberi érzéssel párosult tehetségét dicsőrné. Mindezeket nem most gondoltam ki, de csak most kínálkozott rá alkalom, hogy a közvélemény előtt nyilvánosságra hozzam.

Az összes olasz lapok nagy cikkekben foglalkoznak Románia külügyminiszterének személyével. A Lavoro D'Italia azt írja, hogy a bucuresti-i kormánynak fontosabb Páris és a kisantant, mint Róma. Az Averescu-kormány uralma idején Olaszország elismerte Besszardbia annektálását, cserébe azonban meg kellett volna ujtani az olasz-román gazdasági szerződést, ami elmaradt. Titulescu most megláthatja, hogy Róma nem törekszik a Balkánon és a Duna mentén jogokra, csak a rend biztosítására. A lap végül megjegyzi, hogy *Titulescu sokat tehet az elpocsékolt idő pótlása érdekében, a kereskedelmi tárgyalások megindítására. A lapok Titulescu fényképét és életrajzát*

is közlik. Az Impero azt írja, hogy a sokat emlegetett fajrokonságnak a gyakorlati politika terén is érvényesülnie kellene. A termé-

szeti kincsekben gazdag Romániának szakítani kell eddigi Duna-politikájával, még áldozatok árán is. A Giornale d'Italia leszögezte, hogy Titulescu új ember, aki az új Romániát, az új román politikát fogja reprezentálni. Reméltük,

— írja a lap — nem az lesz, akinek eddig ismertük. Mint ahogy mi az ígéretek helyett csak a reális cselekedetekben hiszünk. Romániáról szóló véleményünket is csak az antant legközelebbi értekezlete után nyilváníthatjuk.

Megnyilt a parlament.

Csendes volt a megnyitó ülés. — Vizsgálat indul meg Lupas gyógyszerrendelése ügyében. A nemzeti-parasztpárt megállapította harci taktikáját.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának távirata.) A karácsonyi szünet után a kamara ma tartotta első ülését, amelyet Saveanu elnök délután három órakor nyitott meg Duca, Tatarescu, Stellan Popescu, Angheliescu és Nistor miniszterek jelenlétében. Brudariu a bánáti telekfelosztások ügyében emel szót. P. Joanitescu Filipescu Ignat földmivélségi felügyelő elmozdítását követeli és törvényhozási intézkedéseket kér a lakásügyben. Pop C. István felvilágosítást kér, hogy miért késik a kisantant korábban beharangozott demarsa a magyarországi fegyvercsempészes ügyében. Duca kifejti, hogy Pop C. István érdeklődése nyilván annak tulajdonítható, hogy nem ismeri a kérdést, a mely nem szerepelhet a Népszövetség napirendjén előbb, mint a márciusi ülésszakon. Epen ezért a kisantant egyik állama sem tartotta szükségesnek a tulságos sietséget azoknak az érdekeknek a védelmében, amelyeket minden energiánkkal a legteljesebben meg fogunk védeni. (Taps.) Istrate Nitescu interpellációt jelent be a minisztere-nökhöz a nemzeti-parasztpártnak az ország ellen külföldön megindított akciójáról. Kérdezi a kormányt, hogy milyen intézkedéseket tart szükségesnek az ország magasabb érdekeinek megvédésére és kéri interpellációjára a sürgősség kimondását. Saveanu elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a kamara hozzájárul ahhoz, hogy Nitescu holnap az ügyben interpellálhasson. Stefan Tatarescu interpellációt jelent be a romániai aviatica problémáról. Ezután az ülés véget ér és a képviselők a szekciókba vonulnak vissza, ahol megvitadják az ellenzéknek ezt a javaslatát, hogy parlamenti vizsgálóbizottságot küldjenek ki Lupas miniszter gyógyszerrendelése ügyében. A szekciók egyhangúlag elfogadták ezt a javaslatot, amely a legközelebbi ülésen a plénum elé kerül. A kormánypárt tagjai ma este fél hatkor a külügy-miniszteriumban értekezletet tartottak.

Az értekezleten Bratianu Vintila miniszterelnök hosszabb beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a politikai helyzet semmitsem változott karácsony óta. Hangsúlyozta azonban, hogy a nemzeti-parasztpárt külföldön az ország kárára rágalmozó kampányt indított, minden különösebb eredmény nélkül, mert a kormány helyén maradt. Djuvara támadja a nemzeti-parasztpártot és kifejti, hogy a külföldi rágalomhadjárat nem használt semmit a pártiak, viszont ártott az országnak. Duca kéri a többséget, ne adjon hitelt kávéházi híreszteléseknek, majd rámutatott az ország kitűnő helyzetére, amelyről a prefektusi értekezleten is bizonyosságot szerzett. Az ország nyugodt, az ellenzék ügynökeinek semmi befolyásuk nincs. Kéri a kormánypárt tagjait, fejtsenek ki nagy propagandát az országban, rámutatva a kormány jelenlegi és jövőbeni sikereire.

Madgearu ma reggel hazaérkezett. Az északi pályaudvaron számos barátja várta az ellenzéki politikust. Popovici Mihály holnap tér vissza. A nemzeti-parasztpárt parlamenti csoportja ma délelőtt 11 órakor ülést tartott Maniu elnöklete alatt. Az ülésen a párt parlamenti taktikáját és a parlamenten kívüli akcióját tárgyalták meg. Elhatározták, hogy a párt hat tartományi ülést tart, amelyek a március 4-én Albaulian tartandó nagygyűlésben fognak kulminálni.

Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen Bratianu Vintila miniszterelnök közölte, hogy Agripa Popescu jövendőki vezérigazgató lemondott. A minisztertanács Popescu utódául Malcoci gyufagyári igazgatót nevezte ki. Nistor a csernovitzi lakásbányát tette szavá. A

minisztertanács ezután megállapította a parlament munkaprogramját. A kamara elé első sorban a pénzügyminiszterium reorganizálásáról szóló javaslat kerül, majd az anyakönyvvezetés reformja. A szenátus viszont elsősorban a járásbíróságok reorganizálásáról szóló

javaslatot fogja tárgyalni, azután pedig a kultuszreformot. Angheliescu miniszter február 5-én fogja a középiskolai oktatás reformjáról szóló javaslatot benyújtani. A minisztertanács folyóügyek elintézése után ért véget.

A szenátus mai megnyitó ülésén Gradisteanu kormánypárti képviselő sürgős interpellációt jelentett be a magyarországi fegyvercsempészes ügyében és kifejti, hogy ez az ügy a kormány nyilatkozata dacára sürgős elintéztést igényel. Nem elégszük meg a diplomácia platonikus kijelentéseivel, hanem biztosítékot követel Középeurópa békéjének megóvása érdekében. Az interpellációt holnap tárgyalja a szenátus. Boila Romulus nemzetipárti szenátor a CFR. siralmas helyzetéről interpellál. Ezzel a szenátus megnyitó ülése a kormánypárt értekezletére való tekintettel végetért.

Apponyi a Nobel-békedíj jelöltje.

A pécsi egyetem akciója Apponyi Albert érdekében.

(Az Aradi Közlöny pécsi tudósítójának távirata.) Az egyetem a norvég Nobel-bizottságnak előterjesztést tett, hogy a békedíjjal gróf Apponyi Albertet, a béke törhetetlen harcosát tüntessék ki.

A bizottság tudomásul vette az előterjesztést és felhívta az egyetemet, hogy adja be erre vonatkozó adatait. A 170 oldalas okadatolást Pécs ma elküldte.

Izgalmas betörőfogás Aradon.

Egy aradi detektív hosszú harcok után letartóztatta az aradi biztosítási tisztviselő másik rablótámadóját is.

(Arad, január 25.) Rendkívül érdekes és izgalmas körülmények között tartóztatott le az aradi államrendőrség ma éjszaka egy órakor egy régen körözött, veszedelmes betörőt és rablótámadót, aki hónapokkal ezelőtt megszökött az aradi ügyész fogházából és mint kiderült, ő volt Tass Gusztáv aradi biztosítási tisztviselőnél történt rablómerénylet egyik tettese. A kalandos letartóztatásról a következőket jelenti az Aradi Közlöny munkatársa:

Egyedül az Aradi Közlöny számolt be részletesen arról a vakmerő rablótámadásról, amely két héttel ezelőtt történt Aradon és amelynek egyik tettesét, Grosz Sándort, egy ismert tisztviselőnek fiát, letartóztatta a rendőrség. A rablás másik tettese, Grosz László, mint ismeretes, levelet írt a rendőrségre, hogy öngyilkosságot követ el. A rendőrség nyomozó osztálya Grosz László irását összehasonlította egy hasonló nevű, veszedelmes betörő irásával, akit több bűncselekménye és az ügyesség fogházából való szökés miatt már régen köröznek. A két irás azonos volt. Ennek alapján indult meg a nyomozás és a rendőrség tisztában volt azzal, hogy Grosz László nem váltja be levélbeli ígértét, nem követ el öngyilkosságot, hanem rövidesen ismét valami bűncselekményt követ el. A második kerületi rendőrség Moldovan nevű detektívje, aki szintén a Grosz utáni nyomozással volt megbízva, megtudta, hogy a veszedelmes embernek Aradon lakik barátnője, akit Varga Valériának hívnak.

Moldovan napokon keresztül állandóan figyelemmel kísérte a Str. Selinberg (Görbe-ucca) 13. számú házat, amelyben butorozott szobát bérelt Varga Valéria. A detektív megismerkedett Varga Valéria egyik barátnőjével, aki bizalmasan elmondotta, hogy az asszony kedő délután négy órakor találkozott Grosz Lászlóval a lakásában. Moldovan rendőrt vett maga mellé és lesbeállott a ház előtt. Este kilenc óráig várakoztak, de senki sem jelentkezett. Kihallgatta a ház lakóit, majd ismét felkereste Varga Valéria barátnőjét, aki ekkor meg azt árulta el, hogy az asszony a lefüggönyözött ablak párkányán mindig valami jelt hagy, amely mutatja, hogy egyedül van-e a szobában, vendége van, vagy egyáltalán nincsen otthon. Így sikerült a detektívnek megtudnia, hogy az asszony vendégével már a szobában tartózkodik és a kihallgatott tanúk szerint már kora reggel egy férfi vendége érkezett, akivel bezárkózott. Moldovan és a rendőrt éjjel tizenkét óráig várakoztak az ajtó előtt, de senki sem jött ki. Ekkor az ügyészhez sietett, ahol engedélyt adott neki, hogy erőszakkal is behatolhasson Varga Valéria lakásába.

Moldovan bezörgetett, de nem kapott semmi választ. Többszöri felszólítására nem jelentkezett senki; a rendőrt végül is puskatusával betörte az

ajtót és behatolt a szobába. Az asztal mellett ült, látszólag teljes nyugalommal Varga Valéria — egyedül. Az asztalon azonban ételmaradék és evőeszközök maradtak, amelyekből látható volt, hogy még röviddel azelőtt ketten tartózkodtak benn.

— Ki volt itt? kérdezte a detektív.

Az asszony nyugodtan válaszolt:

— Grosz Laci, de nem várta meg az urakat, hanem megszökött.

A szobából azonban nem volt más kijárat, csak az ajtón keresztül. A detektív közben felfedezett egy férfi kabátot és egy kalapot. Kutatni kezdett a szobában és egyik szék mögött egy nyílást fedezett fel, amelyet a padlón fekvő vésővel vájtak a falba. A nyílás a szomszéd lakásba vezetett. A detektív otthagya a rendőrt és kirohant az udvarra, hogy elállja a másik lakás aijait. A szomszéd lakásban vannak elraktározva Princz Viktor tisztviselő határozai. A detektív várakozott egy ideig, majd álkulcs segítségével kinyitotta az ajtót. Ebben a pillanatban a szobában tartózkodó Grosz László rávetette magát a detektívre, félrelökte és el akart szaladni. A detektív azonban visszatarította, mire a betörő az ablakhoz rohant, betörte az üvegeket és így próbált megszökni. A detektív feléje sűrítte revolverét és Grosz László leharadt a padlóra.

A veszedelmes ember azonban csak játszott a sebesülten, mert amikor a lövés zafára megérkezett emberek föléje hajoltak, ismét felugrott, hogy elmeneküljön. A másik pillanatban azonban már össze voltak kötözve kezei és lábai s a ház elé hívott autóbilon Grosz Varga Valériával együtt beszállították a központi rendőrségre. Ott ma délelőtt kihallgatták és most bűnlajstromának összeállítására tovább folytatják a nyomozást.

ÖT NAGYSIKERŰ KOTTAUJDONSÁG.

Nyári emlék. A legutóbbi Moravetz pályázaton díjat nyert dal.

Vasárnap a Chevrolem várja. Dal, fox, shimmy.
Nem megyünk min többé Mónacoba ... Tangódal.
Madonna jaj hová lett ... Tangódal.
Cartagena édes kis virága. Tangódal.
Darabia 40 lei. MORAVETZ kiadása, mindenütt kaphatók.

— Városi kiosk bérbeadása. A permanens bizottság mai ülésén Flamm Miksa aradi fakereskedő kérelmét tárgyalták, amelyben a lutheránus templom előtti kiosk bérletének átírását kérte. A kioskot eredetileg dr. Paguba Vazulné bírta bérbe, aki dohánytözsédét létesített. Az első bérlő nemsokára Vogel Sándor aradi kereskedőnek adta át a bérletet, aki azonban szintén csak rövid ideig tartotta meg és tovább adta Flamm Miksának. A permanens bizottság utasította a városi ügyész hivatalt, készítse el az új bérlői szerződést, ugyanolyan feltételek mellett, mint ahogyan az előző bérlőkkel szemben fennállott.

Másfélmillió lejt sikkasztott a megszökött aradi bankdevizőr

Az aradi törvényszékhez érkezett bűnvádi feljelentés érdekességei. — Schönberger Miksa szökésének kulisszatitkai.

(Arad, január 25.) Schönberger Miksa nagy meglepetést keltett szökési ügyének mára újabb szenzációs fejleménye van. Fuchs Albert dr. ügyvéd ma délelőtt megjelent az aradi ügyészségen és megbizottja,

a halifaxi William Craptree et Co. Ltd. illetve az angol cég magyarországi képviselője, Fleissig Dezső szegedi posztónagykereskedő, Schönbergerné nagybátyja nevében hitelezési család és sikkasztás címén feljelentést tett a megszökött bankdevizőr ellen.

akinek szökésére ezzel teljes világosság derült. Eszerint nem annyira nyomasztó adósságai és rendezetlen pénzügyi viszonyai, hanem sorozatosan elkövetett visszaélések készítettek szökésre Schönberger Miksát, akinek posztóüzletei nem annyira rosszul sikerültek, mint a bankdevizőr már eleve a mindenáron való pénzszerzés gondolatával foglalkozva, a bizományba kapott árukat jóval áron alul értékesítette és az így szerzett pénzből régebbi adósságainak egy részét kiegyenlítve, néhány százezer lejnyi tőkét gyűjtött magának össze a szökésre, amelyet azonban az utolsó pillanatig halogatott.

A feljelentésben Fleissig Dezső elmondja, hogy Schönberger, aki unokahúgának férje, az elmúlt év elején azzal a kéréssel fordult hozzá, eszközölje ki, hogy az angol posztógyár adja meg számára a vállalat romániai képviseletét és létesítsen Aradon egy nagyobb bizományi lerakatot. Unokahúgára való tekintettel Fleissig hajlandónak mutatkozott a közbenjárásra s az ő referenciái alapján a Craptree-cég mintegy 1000 font — több mint nyolcszázezer lej — értékű posztóárukat küldött értékesítés végett bizományba Schönbergereknek. A devizőr természetesen eleinte a legteljesebb agilitással és becsülettel képviselte az angol cég érdekeit, úgy, hogy rövidesen újabb nagy szállítmányra volt szükség, amit Fleissig hozzájárulásával Halifaxból el is küldöttek Schönberger címére. Az elmúlt őszön azonban

Schönberger a többszöri sürgetés dacára sem mutatott hajlandóságot arra, hogy a szokásos időközönkénti elszámolást meg-
ejtse.

Amikor pedig Fleissig, akit az angol cég az elszámolás megajtásával megbizott, türelmetlenkedni kezdett, Schönberger a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel, azon a címen, hogy nem képes inkasszálni, több ízben is haladékat kért. Már ez és emellett még az a körülmény is, hogy a családban mind sürribben kezdtek süttogni Schönberger zilált anyagi viszonyairól, arra készítette Fleissigot, hogy Aradra jöjjön és itt utána nézzen a dolgoknak.

Fleissig Aradra érkezése után nyomban átvizsgálta a könyveket és ekkor igen meglepő dolgokat tapasztalt, amennyiben megállapította, hogy Schönberger — jelentéssel el-
lentében — a kintlévőségek közül nagyobb összegeket már beinkasszált, ezekkel az összegekkel azonban nem tudott elszámolni. Fleissig ekkor nyolc napi haladékat adott Schönbergereknek a hiány — összesen mintegy 600 font, közel félmillió lej — rendezésére. Schönberger fűt-fát megmozgatva, látszólag kétségbeesett erőfeszítést fejtett ki, hogy ezt az összeget előteremtse, azonban hasztalanul, mire újabb haladékkért könyörgött felesége nagybátyjának, aki — már a családra is, főként azonban a cég érdekeire való tekintettel — ez alkalommal elállt attól, hogy a dolgot bűnügyi utra terelje és abban állapodott meg rokonával, hogy Schönberger december 15-től kezdve havonta 100 fontnak megfelelő összeget törleszt és ilyen lejáratu váltókat is iratott vele alá. Elérkezett aztán az első határnap: december 15-ike. Schönberger ekkorra sem tudta előteremtteni a mintegy 80.000 lejnek megfelelő összeget s mert az esedékes váltót a lejárathor nem váltotta ki, Fleissig

táviratilag szólította fel fizetésre, ellen esetben feljelentéssel fenyegetőzött. Schönberger, aki ekkor már úgy látszik nem sokat törődött a dolgok etikai részével, apatikusan várta a fejleményeket. Mindössze annyit tett meg, hogy rövid néhány sorban újabb határnapot kért Fleissigtől, aki kénytelen-kelletlen karácsonyig adott haladékat az első váltó beváltására. Azonban elmúltak az ünnepek is és Schönberger még mindig nem rendezte az ügyet.

ami végül erélyesebb lépésekre való elhatározást váltott ki Fleissigtől. Január 9-ikén tá-

iratozott Schönbergereknek, hogy miután az adott újabb határidőre sem tett eleget kötelezettségének, kénytelen megtenni ellene a bűnvádi feljelentést. A távirat szövegéből Schönberger nem olvasható ki mást, mint hogy elkövetkezett az utolsó pillanat, már nincs mit tétovázni tovább, végre kell hajtania bizonyára régebben kiesztelt tervét. Táviratban választott Fleissignek, akivel közölte, hogy 11-én Szegeden lesz és személyesen rendezi a dolgokat. Másnap reggel aztán elűnt Aradról, előzőleg azonban minden pénziórást igénybe vett és beinkasszált a cég kintlévőségeinek még egy tetemesebb részét is, úgy, hogy a Craptree-cégtől és másoktól

összesen mintegy másfélmillió lejt sikkasztott el a megszökött Schönberger Miksa

aki ellen a legközelebbi napokban a többi károsultak is megteszik a bűnvádi feljelentést.

Öngyilkos lett az aradi földbirtokos Budapesten meghalt ifju felesége.

A budapesti rendőrség vizsgálatot indított Ortutay Lajosné Szőke Judit tragikus halála ügyében.

(Arad, január 25.) Az Aradi Közlöny részletesen foglalkozott azzal a megdöbbentő tragédiával, amelynek áldozata Ortutay Lajos aradi háztulajdonos és földbirtokos fiatal felesége, Öváry-Szőke Judit volt, akit holtan találtak budapesti lakásának fürdőszobájában. Mint akkor jelentették, az alig tizenkilenc esztendő, ragyogó szépségű asszony fürdőt készített magának és fél óra múlva, amikor szobaleánya rányitotta az ajtót, a fürdőszobában türethetetlen gázzag volt és Ortutayné holtan feküdt a fürdőkádban. A tragikus haláleset mélységes megdöbbenést keltett a magyar fővárosban, de Aradon is, ahol nagyon jól ismerték az ifju Ortutayné, meg édesapját Szőke Bálintot, aki huszárkapitány volt Aradon és jelenleg a magyar hadseregben szolgál, mint ezredes. A szépséges ifju asszonykát eltemették, de ezzel nem zárultak le a rejtelmes tragédia aktái. A megdö-

bentő haláleset ügyében ugyancs a budapesti rendőrség nyomozást indított, mert a halál körülményei igen gyanusak voltak s mert nem lehetett határozottan megállapítani vajjon öngyilkosság történt-e, vagy pedig a szerencsétlenül járt fiatal uriasasszony véletlen baleset áldozata lett-e. Ammit állapítottak meg csupán, hogy a gázkályhából kiömlő gáz okozta Ortutayné halálát. Azonban ma még nyílt kérdés, hogy miképen történhetett gázömlés a kályhából, amely mikor a fiatalasszony bement a fürdőszobába, már be volt fűtve. A rendőrség kihallgatta a ház személyzetét és az ügyben tovább folytatja a vizsgálatot. Ugyanekkor pedig kémikusok vették vegyelmezés alá Ortutayék gázkályhájának égési termékét és most ennek alapján próbálják megállapítani, hogy mi történt Ortutayék fürdőszobájában.

Az aradi ügyészség nem emel vádat Alexander Béla ellen.

Az aradi törvényszék a magyar hatóságoktól várja az iratokat a megvádolt ineu gyógyszerész ügyében.

(Arad, január 25.) Az aradi törvényszék dr. Tamasdan—Ornstein-tanácsa ma foglalkozott a magyar hatóságok által rablógyilkossággal vádolt és már két ízben is kiadatni kért Alexander Béla ineu gyógyszerészegéd ügyével. Tamasdan dr. elnök ismertette a magyar igazságügyminiszter átiratának tartalmát és a román igazságügyminiszter állásfoglalását, amely szerint Alexander kiadatását — román állampolgárságára való tekintettel — megtagadta és az ügynek az aradi törvényszéken való lebárgyalását rendelte el. Mardru Miklós királyi ügyész közölte ezután,

hogy pozitív bizonyítékok hiányában nem emelhet vádat Alexander ellen, aki különben is tagadja az ellene emelt vádat és — szerinte — a feljelentők csak politikai bosszúból indítottak hajszát ellene. Az ügyész közlése után a törvényszék azt a határozatot hozta, hogy a bucaresti igazságügyminiszterium utján kérni fogja a magyar hatóságoktól az ügy vizsgálati iratainak megküldését, mert enélkül az ügyvel érdemlegesen nem foglalkozhat; az iratok megérkezéséig pedig a tárgyalást elnapolta.

Georgescu prefektus visszaérkezett Bucurestől Aradra

A prefektus sikeresen járt el a megye ügyében. — Kormánysegélyt kapnak az aradi munkanélküliek.

(Arad, január 25.) Tegnap délben hazatért Bucurestiből Georgescu János prefektus, aki ma fogadta az Aradi Közlöny munkatársát és a következőkben nyilatkozott azokról az ügyekről, amelyeket a fővárosban elintézt:

— Elsősorban háromnapos közigazgatási konferencián voltam, több prefektussal együtt, Duca belügyminiszterrel. A konferencia alkalmával előterjesztettem mindazokat az ügyeket, amelyeket Arad megye javára el kellett intézni és a miniszter mindegyiket jóvá is hagyta. Ezek során elintéztem azt, hogy az arad megyei jégkárosultak részére 40 vaggon kukoricát kapunk, ezenkívül pedig 15 millió lejt készpénzben, amelyet az általunk összeállított tabló szerint osztunk széjjel a károsultak között.

— Eljártam az aradi munkanélküliek érdekében is, amire nézve, azt az utasítást kaptam a kormánytól, hogy győződjek meg

magam személyesen is a helyzetről és arról, hogy mennyi segély kell az aradi munkanélküliek részére. Ecéliből holnap délelőtt 10 órára magamhoz kérttem az aradi szakszervezetek vezetőit, akikkel meg fogom beszélni a helyzetet és miután megkapom a szükséges felvilágosításokat, előterjesztést tesz a megfelelő segély kiutalására. Ezeket kívül számos más fontos megyei kérdést sikerült elintézniem.

— A miniszterium előterjesztésemre visszahelyezte Aradra Anghelescu csendőrszázadost, aki már előzőleg is itt volt hosszabb ideig és akinek a működéséről mindenki megelégedéssel nyilatkozott. Sebis mellett, — mint ahogyan azt már megtáviratoztam — 60 hold földet kaptunk, hogy ott gyümölcsöskeretet létesíthessünk és új kemyeret, új megélhetést adhassunk a lakosság kezébe. Halmágy közelében pedig a szilvatermelést segítjük elő és aszalókat állítunk fel, amelynek segítségével a termelők intenzív exportot kezhetnek meg.

Erett nyugatindiai banán a mai napon megérkezett és minden jobb üzletben kapható.

A munkanélküliekért.

Aradváros társadalma megmozdult, hogy felsegélyezze a nyomorgó munkanélküli családokat.

(Arad, január 25.) Az aradi munkanélküliek nyomorának enyhítésére megindult nagyszabású társadalmi akció napról-napra erősödik és a város lakosságának valamennyi rétegében visszhangra talál. Különösen a kisemberek sietnek bajba került embertársaik segítségére, de bizunk abban, hogy a nagyvállalatok, intézmények és egyesületek valamennyien teljesíteni fogják humanus kötelezettségeiket. A munkanélküliek intéző-bizottságához, amely a Munkás-Otthon 4. számú szobájában működik, egyre érkeznek pénzbeli és természetbeli adományok.

Az aradi sütőiparosok Kiss Ernő szindikátusi elnök kezdeményezésére egymás között gyűjtést indítottak, amelynek eredménye a következő: Kiss Ernő 500 lej és hetenként 30 kg. kenyér, Kotilla József 200 lej és 20 kg. kenyér, Tóth István 40 kg. kenyér, Merkler Pál 20 kg. kenyér, Frank Rezső 300 lej és 20 kg. kenyér, Farkas István 200 lej és 20 kg. kenyér, Text János 500 lej és 20 kg. kenyér, Leicher Frigyes 20 kg., Schütz Emil 10 kg., Stern József 10 kg., Lya-sütőde 40 kg. kenyér, Takács István 100 lej és 10 kg. kenyér, Klela Gerson 100 lej és 20 kg. kenyér, Dán Róza 50 lej és 10 kg. kenyér, Jackim György 200 lej és 20 kg. kenyér, özv. Dózsa Dezsőné 500 lej és 20 kg. kenyér, Welsz Siegfried 500 lej és 50 kg. kenyér, Lupu János 10 kg., Mihailovics János 20 kg. kenyér, Mészáros János 200 lej és 20 kg. kenyér, Dudás János 200 lej és 20 kg. kenyér, Stefanovics Klement 100 lej és 20 kg. kenyér, Gál Bernát 20 kg. kenyér. Összesen 3750 lej és 500 kg. kenyér hetenként, egészen február végéig. Az összeget már át is vette az intéző-bizottság.

Az aradi Izraelita négyzet tegnap ülésén elhatározta, hogy a munkanélküliek részére indított gyűjtéshez 3000 lejjel járul hozzá. A határozatnak megfelelőleg az egyesület elnöke Antal Zsigmondné el is juttatta az összeget az intéző-bizottsághoz, amely ezeken felül ma még a következő adományokat kapta kézhez: Braun N. Antal festékkereskedő: 5000 lej, egy kiskereskedő: 500 lej, Fülöp Frigyes színházi zenész 200 lej, B. G. 200 lej.

Az Aradi Közlöny kiadóhivatalába a munkanélküliek felsegélyezésére G. D. 600 lejt az aradi nyomdászok Gutenberg-dalköre pedig 660 lejt küldött be azzal, hogy a munkanélküliek javára rendezendő estélyen nem vehet részt egy korábbi történet kötelezettsége folytán, ellenben tagjai között gyűjtést rendezett s annak eredménye a 660 lej. Az összeget rendezetési helyére juttattuk el. A gyűjtés különben fokozott lendülettel folyik tovább és Aradváros társadalma humánus érzéseiről fényes tanúságot nyújt azzal, hogy 5000 szerencsétlen munkáscsalád szenvedéseit enyhíteni igyekszik.

Irodalom és művészet

* Heti műsor. Csütörtök: Vénleányok. (Novák Irén bucsuja, Béreltszünet, premiér-helyre.) Péntek: Külváros, dráma. (Bemutató-előadás. B. bérl.) Szombat este 8 és fél órakor: Külváros dráma. (C. bérl.) Este 10 és fél órakor: A Cirkuszhercegnő paródiája, nagy farsangi estély.

- Kara Győző előadása az Iparos szabadliceumban. Kara Győző főgimnáziumi tanár. Ismert aradi történész, ma este az aradi Iparos Otthon szabadliceumában az ókori egyiptomi iparról és az iparosságról tartott

Az idei szezon legnagyobb alkotása
A SANSSOUCI MALOM
 melynek főszereplői
OLGA TSCHHOWA, HANNY WEISE,
JACOB TIEDTKE, BOBB DODOY.

Szokatlan incidens Aradváros volt prefektusának diszshelye körül.

(Arad, január 25.) Érdekes ügy foglalkoztatta ma délelben az aradi permanens-bizottságot. Az aradi városi temető felügyelője, Novák György nemrég kimutatást készített azokról a sírhelytulajdonosokról, illetve az elhunytak hozzátartozóiról, akik még nem fizették ki a kirótt illetékeket és beterjesztette ezt a táblát az aradi számvevőséghöz. A számvevőség hitelesnek fogadta el a kimutatást s megkezdte a hátralékos összegek behajtását, amelynek során azután igen kellemetlen és sajnálatos incidens történt.

A behajtó közegok ugyanis megjelentek máhál dr. Veliczi Romulus, Aradváros elhunyt

nagyértékű előadását. Részletesen felsorolta az iparágakat, amelyek közül kiemelte a legnagyobb népszerűségnek örvendett szövő- és ötvösipart. Már akkoriban is divatos volt a manikűr-ipar, valamint igen sűrűn előfordult, hogy a munkásság sztrájkba lépett. Leírta ipari szempontokból az akkori divatot, az iparosság társadalmi elhelyezkedését és az egyiptomi ipar élénk szellemét. Érdekes előadására az Otthon zsufoálásig megtelt hallgatósággal, amely mindvégig nagy tetszéssel kísérte a kifűnő történetű előadását.

* Az aradi színházi Iroda hírei. Novák Irén bucsuja iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami magától értetődik, hiszen talán egyetlen erdélyi színésznő sem nőtt annyira a közönség szívéhez, mint a zengőhangu Novák Irén. Aki csak egyszer is látta a színpadon ezt a kivételes tehetségű művésznőt, annak közelítközött a lelkéhez. Novák Irén csütörtök este a Vén leányok egyik főszerepében mond bucsut a színpadnak és azután a magánéletbe vonul vissza. Arad közönsége feledhetetlenné fogja tenni a művésznő végleges bucsuját és olyan ünneplésben fogja részesíteni, amilyent megérdemel az, aki annyiszor csalt könnyet az emberek szemébe és annyiszor kacagattá meg az embereket ariany humorával. — Külváros. Lázás és felokozott izgalommal várja Arad közönsége a pénteki színházi premiért. Egy cseh ironak, Frantisek Langernek 12 képre oszló, izgalmas és érdekesítő drámai ujdonságát, a Külvárosl fogják ezen az estén gondos előkészűletet után bemutatni. Bécsben volt a Külváros első bemutatója, olyan hangoos siker mellett, hogy a darab 24 óra alatt világhíres lett. Azóta a Külváros bejárta a világvárosok színpadjait és mindenütt diadalt aratott. A cselekmény olyan ellenállhatatlan gyorsasággal robog végig, mintha filmen peregne le. Minden kép új meglepetést hoz és minden képnél fokozódik az érdeklődés. Briliáns szerepek biztosítják a darab külső hatásait is. A főszerepeket Szepessy Edith, Mészáros, Kallós, Győző, Deésy, Jávor, Kun, Fosztó Anny, Jung és Kövory játszzák. Mészárosl, az ujdonság rendezőjét hatalmas feladat elé állította a dráma rendezése. — Nagy farsangi előadás lesz szombat este fél 11 órakor a színházban. Színpa kerül a Cirkuszhercegnő paródiája, amely Szilveszterkor viharos kacagást váltott ki a közönségből. Ezenkívűl el fogják játszani a „Pufi cipőt vásárol” című nagyszerű kabarétréfiát. Lesz még sok tréfa és bohóság. — Horváth Nusi, a nagyszerű primadonna, az aradi közönség mindig szívesen látott vendége a jövő héten három estén lép fel a színházban. Hétfőn a „Kis gróf”-ban, kedden a „Fecskefészék”-ben és szerdán a „Muzsikus Ferkó”-ban játszik. Horváth Nusi vendégszereplését nagy érdeklődés előzi meg. Előkészűletben. A színház nagy ambícióval készül a legközelebbi ujdonságra, a „Macska” című pompás francia bohózatra. Ugyancsak nagy előkészűletek folynak a Koldusgróf című valamikor hatalmas sikert aratott operett repozíziára is.

A behajtó közegok ugyanis megjelentek máhál dr. Veliczi Romulus, Aradváros elhunyt nagyértékű előadását. Részletesen felsorolta az iparágakat, amelyek közül kiemelte a legnagyobb népszerűségnek örvendett szövő- és ötvösipart. Már akkoriban is divatos volt a manikűr-ipar, valamint igen sűrűn előfordult, hogy a munkásság sztrájkba lépett. Leírta ipari szempontokból az akkori divatot, az iparosság társadalmi elhelyezkedését és az egyiptomi ipar élénk szellemét. Érdekes előadására az Otthon zsufoálásig megtelt hallgatósággal, amely mindvégig nagy tetszéssel kísérte a kifűnő történetű előadását.

RÁDIO-MŰSOR. Csütörtök, január 26. Wien-Grác. 20.05. Operaelőadás. — Boroszló. 16. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 16.30. Hangverseny. — Leipzig. 16.30. Zenekari hangverseny. — Nápaly. 20.50. Szimfonikus hangverseny. — Pozsony. 17.30. Hangverseny. — Prága. 12.05. Hangverseny. — Róma. 17.30. Táncczene. — Stuttgart. 23. Táncczene. — Zágráb. 13.15. Gramofonzene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgyűlés. 17. Zenekari hangverseny. 19. Operaelőadás.

Aradváros társadalma megmozdult, hogy felsegélyezze a nyomorgó munkanélküli családokat.

Éhségsztrájkot kezdenek a letartóztatott diákok.

Hadbírótság előtt két támadó diák. — Az antiszemita frakció egyesülése.

(Az Aradi Közlöny bucresti-i tudosttőjének távirata.) A hadbírótság ma kezdte meg annak a két diáknak ügyében a fő tárgyalást, akik a Calea Grivitein két olasz állampolgárt, abban a hiszemben, hogy zsidók, inzultáltak. Az illetékességi kifogás elutasítása után a vádlottak kihallgatására került a sor, akik kijelentették, hogy őket megtámadták, mire kérték, hogy nekik védekezniük. A tárgyalás folyik.

Az oradeai és clujai diákzavargások ügyében letartóztatásban kvő diákok a napokban egy, a katonai börtönből kicsempésztett felhívásban közölték diák társaikkal, hogy türelmiük elfogyott és képtelenek továbbra is elviselni azt a súlyos állapotot, amiben igaztalanul vannak részük. Ezért elhatározták, hogy éhségsztrájkba kezdenek, amnāl is inkább, mert azt tapasztalják, hogy ügyük tárgyalását állandóan halogattják. Elmondják, hogy már 30 napja vannak letartóztatásában, de igen sokan vannak akiket csak 10—12 nappal ezelőtt vittek be közéjük s most valószínűleg a többieknél is vármok kell, amíg ezekkel szemben is lefolytatják a vizsgálatot, hogy aztán az ügyet egyszerre tárgyalhassák le. Felszólítják a diákságot ne tőrjék tovább tetlenül társaik megaláztatását és mindent kövessenek el, szabadombocsájtásuk érdekében.

A iasi-i antiszemita liga tegnap ünnepelte Cuza születésének 70-ik évfordulóját, amely alkalommal a professor elhatározta, hogy nyugalomba vonul. Cuza hívei ezt az alkalmat arra akarták felhasználni, hogy a bomlásnak indulult antiszemita pártokat megint egy fedél alá hozzák, hogy ezáltal is erősítsék a romániai antiszemita mozgalmat. Az antiszemita liga tudvalevőleg jelenleg három pártra oszlott. Az egyik Cuza vezetése alatt áll, a másik Catameanu clujii egyetemi tanár, a harmadik pedig Zelea Codreanu és Motu diákvezérek vezetése alatt működik. Cuza azonban csak azzal a feltétellel hajlandó együttműködni az élszakadt csoportokkal, ha a disszidensek vezetői nem vesznek részt a LANC vezetésében és abból kilépnek. Ilyen körülmények között az együttműködés valószínűleg lehetetlenné válik és az országra káros antiszemita izgatás tapasztalni fog.

Értesítés.

Egy nagy urad. könyvtár vétele folytán tiszteletben rendkívűl olcsó alkalmi áron kaphatók a következők, csaknem új állapotban:

Jókai 100 kötet jub. kiadás Lej 18000.—
Eötvös K. 10 kötet " 800.—
Műveltség könyvtára 6 kötet " 2700.—
Szalay Baróti: M. Nemz. története " 800.—
Br. Eötvös József 20 kötet " 2000.—

Vas Gereben, azonkívűl sok szép német munka is, főleg klasszikusok.

Teljes tisztelettel:
Kerpel Izsó
 antiquáriuma. Aradon.

— Az új svájci követ missziónja. Genfből jelentik: Boerescu, Románia új berni követe, négy heti tartózkodásra Londonba utazott. Az új svájci követ igen fontos misszióval utazott az aigoi fővárosba.

Kokainszívók borzalmas bűntényéről rántotta le a leplet a bucaresti-i rendőrség.

A „Fehér papagály lovagjai” voltak a kábítószeresempészek. — Feloszlattott bucaresti-i klub. — Orgiák a legelőkelőbb bálakon.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A szerencsétlen Magalea asszony tragikus halála nyomán kipattant kokain-botrány mind szélesebb hullámokat vet. Az ügyben nyomozó hatóságokat naponta a névtelen levelek valóságos tengere árasztja el, s nem egy levélből valóban szenzációs adatok jutnak az ügyészség, illetve a rendőrség tudomására. A fehér mérge eddig akaratlan rabszolgái, a lelketlen csempészek engedelmis áldozatai lehetnek ezek, akiknek az Atheneé Palace-beli eset most újra visszaadta öntudatukat, s akik most kétségbeesetten sikoltanak segítségért. Az ügyészség — és a rendőrség is — a névtelen levelek nagyrésznél tartaknát a vizsgálat érdekében még nem bocsátja nyilvánosságra, bucaresti-i tudósítónknak azonban sikerült bepillantania ezekbe a kusza, remegő, főleg asszonyi kezektől származó, kétségbeesetten sikoltó sorokba, amelyekből — nem egy helyen — borzalmas lekitusa árad ki.

Az egyik levél több előkelő és a közelmúltban lezajlott előkelő bálakról rántja le a leplet és pontos névsorát közli azoknak a rendezőknek, akik ismerőseikkel bizalmasan tudatták, hogy milyen jelzéssel van ellátva annak a titkos helyiségnek az ajtaja, ahol az illető nyugodtan áldozhat szenvedélyének. — Megtörtént az egyik bál éjszakán — mondja tovább a levél — hogy a táncolók valahonnan tompa sikolyokat hallottak, de mert a rendezők megnyugtatták őket, vajmi kevesen tudták, hogy alig néhány méterre, egy misztikusan kivilágított teremben milyen borzalmas orgia folyik, s milyen rettenetes bűncselekményt követnek el egyes kiválasztottak, akik a rendezőség jóvoltából — hatalmas összegekért persze — nem a kokain miatt, vagy ópiumszívás címen csaptak rá a mámor deliriumában levő előkelő hölgyekre, akik nem is tudták, hogy mi történik velük, vagy — ha még öntudatuknál is voltak — inkább engedelmkedtek, semmint kipattanjon a botrány. Egy másik levél — vidéki városból érkezett — arról számol be, hogy a kábítószeres élvezése nemcsak a vidéki városokra, de kisebb községekre is áterjedt. Felsorol több közigazgatási személyiséget, akik szintén rabjai lettek a gyilkos mérgek élvezésének. Varrnav dr. utmutatása alapján — aki már hónapok óta a legnagyobb titokban folytatta nyomozását, s mint megirtuk, eddig rengeteg adatot bocsájtott a nyomozó hatóságok rendelkezésére — most a rendőrség a vidéken is bevezette a nyomozást.

A „Fehér papagály lovagjai” című egészen misztikus működésű társaság nyomában egyébként ma Sinaiában is lefolytatják a nyomozást. A társaság állítólagos klubjában a házkutatás semmi eredménnyel sem járt, az egyik fiatal ember lakásán azonban — akinek a nevét szintén közölték a rendőrséggel — kétszáz gramm kokaint találtak, mire letartóztatták és nyomban Bucarestbe szállították. Mint a „Dimineata” értesült, a társaság több ismert személyiség tagja erre kihallgatást kért a rendőrprefektustól, aki azonban nem volt hajlandó fogadni a küldöttséget. Hír szerint még a mai nap folyamán belügyminiszeri rendelettel feloszlatták a „Fehér papagály lovagjai” egyesületet, amely jótékonyági intézmény címen kapott működési engedélyt, valójában

azonban a kábítószeres csempészsével és forgalombalhozásával foglalkozott. Ugyancsak házkutatást tartottak ma az A. B. C. (Amatőr Kokainszívók Klubja) bucaresti-i helyiségében, de minden eredmény nélkül. Ezt a klubot a rendőrség már pénteken feloszlatta és tagjai ellen megindították az eljárást.

A rendőrség egyébként mára megállapította, hogy egyes fővárosi gyógyszerárban több ízben adtak ki hamisított orvosi receptekre is kokaint és morfiomot. Ezen a nyommon a rendőrség megint csak a „Fehér papagály lovagjai” klubhoz érkezett el, amennyiben sikerült megállapítani, hogy a hamisított recepteket ugyancsak ennek a különös társaságnak a tagjai árusították. Rendszerint ismert, előkelő fővárosi orvos nevével használták fel erre a célra, akinek az aláírását is élethűen tudták hamisítani. Arra, hogy ezek a vények hamisítványok, úgy jött a rendőrség, hogy az egyik orvostanár nevében kiállított recept nyomtatványa egészen elütött ugyanennek az orvostanárnak a többi receptjeitől. A „lovagok” közül egyébként a rendőrség már napok óta többet őrizetben tart, akik azonban tagadják, hogy az ő áldozatuk volna Magalea Baby, akit állítólag nem is ismertek. A rendőrség az ügyészség utasítására holnap újabb házkutatást tart a „Fehér papagályok lovagjai” titkos — azóta azonban már a rendőrség által tudott — helyiségeiben.

A kisebbségek távolmaradnak az aradmegyei tanácsválasztástól.

A február 20-iki választáson a két román párt méri össze erejét. A németek sem vesznek részt a választási küzdelemben.

(Arad, január 25.) Nagy érdeklődéssel várják, főleg aradi politikai körökben a timisoarai tábla ítéletét az aradi megyei tanácsválasztás ügyében. Mint ismeretes, az aradi törvényszék nemrég elhunyt főelnöke, dr. Barbura Sever annak idején a nemzeti-parasztpárti listát alaki okokra való hivatkozással visszautasította és a törvényes határidő lejártáig a liberálist párt listáját jelentette ki megválasztottnak. Ezt a határozatot azonban a nemzeti-parasztpárt megfélembrezte a legfelsőbb közigazgatási tanácshoz, amely megsemmisítette az aradi törvényszék döntését, helyt adott a petíciónak és elrendelte, hogy a megyei választásokat, amelyben a nemzeti-parasztpárt listája is résztvehet, február 20-án tartásuk meg. A legfelsőbb tanács határozata ellen viszont a liberális listán szereplő tanácsstagok éltek felebezéssel a timisoarai tábla mellett működő közigazgatási bírósághoz. Értesülésünk szerint a jövő hónap első napjaiban tárgyalja a közigazgatási bíróság ezt a kétségtelenül érdekes ügyet. Külön szenzációja lesz a tárgyalásoknak az, hogy az elhunyt főelnök álláspontját, tehát az aradi törvényszék, mint választási bizottság döntését Románia egyik legkiválóbb jogásza, Istrate Micescu egyetemi tanár, a parlament alelnöke fogja védeni, aki több ízben volt igazságügyminiszter-jelölt és ma is őt emlegetik, mint Románia jövődombeli igazságügyminiszterét. A tárgyaláson egyébként az ország számos kiváló ügyvédje vesz részt mindkét párt részéről és előreláthatólag a bíróság előtt heves küzdelem lesz az aradi megyei tanácsválasztás körül.

Ez a nagy érdeklődéssel várt bírósági tárgyalás azonban nem zárja ki azt, hogy az esetleg február 20-án megtartandó új megyei tanácsválasztást az érdekelt pártok tétlenül várják. Mint illetékes helyről értesülünk, máris megindultak az előmunkálatok Aradon, illetve a megyében. Mint a helyzet mutatja, az esetlegesen megtartandó megyeválasztás két párt összecsapása lesz. A politikai pártok közül ugyanis csak a nemzeti-parasztpárt és a liberálisok készülődnek a választási küzdelemre, mert — mint ismeretes — a Magyar Párt aradmegyei tagozata úgy határozott, hogy nem vesz részt a megyei választáson. A Magyar Párt lépése nem jelent passzív rezisztenciát, hanem az eddigi választásokon lezárt tanulságok tették bizonyossá azt, hogy az aradmegyei magyarság a győzelem reménye nélkül tenné ki magát céltalan izgalmaknak, ha egy-két tanácsost akarna a megyei tanácsba küldeni.

Az aradmegyei németek — amint most értesülünk — hasonlóképpen vélekednek a megyei választáson való részvételtől. A pártvezetőség február elején fog ebben a kérdésben dönteni, de a németek közötti hangulatból megállapítható, hogy a megyei választás minden valószínűség szerint önkéntük fog lefolyni. Kétségtelen tehát, hogy a február 20-iki választáson csak a nemzeti-parasztpárt és a liberálist párt méri össze erejét. A két nagy ro-

mán-párt aradmegyei erőpróbája — úgy lehet — kihatással lesz a rivalizáló pártok országos küzdelmére is és ezért úgy a nemzeti-parasztpárt, mint a liberálisok nagy apparátussal készülődnek a választási harcra.

Az aradmegyei nemzeti-parasztpárt vezetősége január 31-én gyűlést tart Aradon, ahol nemcsak az aradi vezetőség, hanem valamennyi aradmegyei falu delegátusa is részt vesz. Megjelenik a gyűlésen a párt több ismert képviselője és szenátora, akik erélyes állásfoglalásra készülnek a kormány ellen. Érdekes, hogy a nemzeti-parasztpárt nem kér engedélyt a január 31-iki gyűlés megtartására, mert az az álláspontja, hogy az alkotmány és a tétéles törvények teljes gyűlékezési és szólásszabadságot biztosítanak a politikai pártok részére.

Befejeződik

a vizsgálat Boneu Vazul ellen.

Butoiu vezérfelügyelő holnap Aradra érkezik, hogy lefolytassa a vizsgálatot a volt prefektus ügyében.

(Arad, január 25.) Holnap Aradra érkezik Butoiu vezérfelügyelő, hogy befejezze azt a vizsgálatot, amelyet a vezérfelügyelő Boneu Vazul volt prefektus ügyében már régebben folytat. Mint ismeretes, a volt prefektus betegszabadságának meghosszabbítását kérte, amit azonban illetékes helyen megtagadtak. Nemrég aztán a megye vezetőségének megbízásából, két aradi hatósági orvos vizsgálta meg Boneu Vazult, akiről azt konstatálták, hogy teljesen egészséges, a volt prefektus azonban ennek dacára, nem jelentkezett szolgálatátételre. Az ügy megvizsgálására s az esetleges eljárás foganatosítására, a miniszterium Butoiu vezérfelügyelőt delegálta, aki annak idején meg is kezdte a vizsgálatot, azonban közben hivatalos ügyekben sürgősen Oradeára kellett utaznia és a vizsgálat így félbeszakadt. A megye vezetőségéhez ma értesítés érkezett, hogy a vezérfelügyelő holnap ismét Aradra érkezik és folytatja a munkát, amelyet előreláthatólag néhány nap alatt befejez s megteszi írásos jelentését Boneu Vazul volt prefektus ügyében a belügyminiszteriumnak.

U Ma 5, 7 és 9 órakor
R Iván Mosjoukin
legszebb alakítása
A
N Stregoff Mihály
A 4 felvonás, 2 rész egyszerre.

APOLLO ma, csütörtökön utoljára

PAUL BOURGET

pályadíjat nyert műve

„André Cornélis”

Társadalmi dráma 11 felvonásban.

Főszerepben:

CLAUDE FRANCE, GEORGES LANNES

A kulisszák meséik...

— *Novák Irén a Végállomáson.*

NOVÁK IRÉN színpadi karrierjének vana fordulóba kanyarog holnap este: a sok szép díszel felaggatott szerelvénnyel ott fekezik a Végállomáson. A lokomotív rendszerint fáradtan csuszik be az utolsó stációhoz és megbékélten dohog, mint elégedett öreg. Am Novák Irén karrierje nem így gördült be. Novák Irént harminchárom esztendősen színpadi működésének sok-sok vihara nem törte meg, nem fárasztotta el, feszül benne még a munkakevő, de hiába az „elhelyezkedési legfelsőbb osztályban” balkézrel kezelték Novák Irén dozsziáját és az aradi színpad Nagyszonyja ezévből nem írhatta nevét szerződés alá. És most bucsuzik a színpadtól. Így tehát hogy is állna a végállomáson meglehetősen a fájdalom mosolyos Novák Irén. Csak könnye lehet, amely panaszlón bugygyan elő a mostoha körülmények nyomán. Mert elérkezett a bucsu napja s a város szíve, a nagy szivacs bizony száraz maradt e szép, komoly aktuson. Pedig csavarták erre-arra, hogy csak egy kis bodegára teljék megélhetésként a visszavonuló Novák Irénnek. De hiába, a nagy szivacsból csak annyi csöppent, amire talán azt mondják, hogy szánalom-csepp...

KOLLEKTIV ÉRZÉSEK nincsenek Aradon — mondta valaki a kávéházban — s igaz is volt: a tompa közöny nemes ügyek miatt itt nagyon-nagyon fejlett fokon áll. Hogy szép ház tapsol majd könnyes pillákkal holnap a színházban az nem jelent sokat, a kiadott gyűjtőivek szomorú képén azonban joggal busulhat el Novák Irén érzékeny művészszíve: hát érdemes volt évtizedeket adni — ezért a cseréért?! De ne higgyék, hogy a pamasz szavát hallottuk volna Novák Iréntől. Nem. Nézése néma fájdalom. Csak ennyi. Sőt mosolyog is. Vidáman tréfál is a próbán. És emlékezik vissza, szebb, tavaszosabb világra, amikor még 1906-os esztendőket jegyeztek és januárban a Vénlányok premiérje kissé megmozgatta Aradot. Huszonkétszer ment egymásután a darab. Zenekaros házakkal. És Szendrey igazgató a hatalmas sikereknél így szólt Novák Irénhez: „Bravó Irén, ezt te csináltad...”

AKKOR NOVÁK IRÉNNEK bizony táborra volt és a körülrajongott művész a jövődjét szép cirádákkal színezte, hiszen akkor Müllner Károly ezt mondta: „Irén, neked Arad szeretete örökös tulajdonod marad...” És Novák Irén most keserűen tapasztalhatja a jóslat, a szép álmok beszédes ellentétét. Épen ma délelőtt a színháznál egy fiatal színész tervezte, színezte jövőjét. A boldog ábrándok sebes fogatán röppent a művész, fiatal és szép: sikerek, zenith, boldogság, nyugodt rév felé — s Novák Irén jutott eszünkbe, ő is így álmodott, mindenki így álmodik és ki hol kől ki Novák Irént valaha Gál Gyula is kérte feleségül. Akkor az édesanyja gáncsot vetett. És most Gál Gyula a budapesti Nemzeti Színház — biztos ekzsztenciája — örökös tagja és Novák Irén szegény...?

HARMINCHÁROM ÉV ALATT egyetlen egy mulasztás sem terheli Novák Irén színészi lelkiismeretét. Most is a próbákra elsőnek jött és nem kellett szalasztani ki érte a jelenésekhez. Gondoskodik, figyel mindenre, hogy jaj, ne legyen hiba a bucsun. Még konferanšiát is szerzett: Fekete Tivadar jön át Temesvárról. Csak egyre nem mer gondolni: hogy utóljára nyíljon szóra az ajka a színpadon. Ez a tudat marcangolja, kínozza. A jövőtől nem fél. Edzett. Még ő deríti fel a szomorú arcokat: „Mindig mondtam, hogy mégis csak jobb naivának lenni, mint anyaszínésznek...”

ÉS HOLNAP ESTE Novák Irén színpadi

karrierjének egyenesen fordulóba kanyarog. A sok szép díszel felaggatott szerelvénnyel ott is fekezik a Végállomáson. A Bucsunapon. S Arad szíve, a nagy szivacs a komoly, szép aktusra száraz maradt s csak cseppeket hullatott... (s. p.)

Kinevezték

az aradi törvényszék főnökét.

Ellentétes híradások a legfelsőbb bírói tanács döntéséről. — Feltétlenül aradi hír kerül az aradi törvényszék élére.

(Arad, január 25.) Barbura Sever dr. megrendítő halálával megüresedett aradi törvényszéki főnöki méltóság betöltése körül egyes ismert aradi bírák személyével kapcsolatban már napok óta különféle kombinációk kerültek forgalomba. A jól értesült körök a legvalószínűbbnek azt a tegnap érkezett és bucaresti-i magánforrásból eredő híradást mondják, amely szerint az új főnök személyére vonatkozólag már megtörtént volna a döntés és az igazságügyminiszter — minden más híradás ellenében — Tamasdan Livius dr. jelenlegi főnökhelyettesét szemelte volna ki Barbura Sever dr. utódjává. Ez az értesítés annál is inkább komolyan látszik, mert megbízható forrásból származó közlések szerint a legfelsőbb kinevezési bizottság tegnap foglalkozott a jelölésekkel és Hargot György aradi és Meculescu timisoarai táblabírók — más hírek szerint Niculescu aradi ügyész — mellett első helyen dr. Tamasdan Livius dr. jelölte az aradi törvényszék főnöki állására. Ugyanekkor azonban olyan értesítés is érkezett Aradra, hogy az igazságügyminiszter Hargot György táblabíró javára döntött volna s állítólag ilyen értelemben is tett volna előterjesztést a régensnácának. Mindezek a híradások hivatalos formában természetesen még nem nyertek megerősítést és így egyelőre még nem tudni, hogy a két ellentétes híradás közül melyik a valóságnak megfelelő. Hogy azonban a kérdés a legkomolyabb stádiumban van, arra jellemző az a mindkét híradás esetében egyforma kiegészítő közlés, mely szerint az új főnök mellé egy törvényszéki elnököt is neveznének ki s erre a legelső kinevezési tanács Orezeanu Romulus aradi törvényszéki bírót, Sotirescu Constantin aradi vizsgálóbírót és Meredian segesvári táblabírót jelölte. — Itt írjuk meg, hogy legutóbb az a hír terjedt el Aradon, miszerint Niculescu Miklós aradi főügyészt egy magasabb állásba helyezték volna Aradról. Az ügyészségen ma azt a hivatalos értesítést adták, hogy ez a hír ebben a formájában nem felel meg a tényeknek.

Magyar hegedűművészről szerencsétlensége.

Rubinstein Ernának legalább egyelőre megszakadt gyönyörű karrierje.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.) Rotterdamból jelentik: Az ott időző Rubinstein Erna világhírű magyar hegedűművészről lemondta összes európai hangversenyeit, számszerint hatvanötöt és valószínű, hogy huzamosabb ideig kénytelen lesz szüneteltetni a hegedűlést. Rubinstein Erna ugyanis kisgyermek korában — vagy tizenégy évvel ezelőtt — korcso-lyázás közben balkarjára esett. Az orvosok akkor csontrepedést állapítottak meg, a kislánynak akkor egy ideig gipszben is volt a karja, a mely meggyógyult. Rubinstein Ernából közben világhírű művész lett, valódi csodagyermek és karjával sosem volt semmi baja. Az elmúlt nyarat a művész szülővárosában, Debrecenben töltötte, ahol különben karmesteri állása is volt és mivel nagyon szeretett sportolni, fiús virtusból felemelt balkézrel egy 15 kilós súlyt. Ekkor hir-

ERZSEBET MŰZSÓ.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor utóljára Harry Liedtke és Évi Évával

Fekete hegyek királya

LEHÁR operettje pazar kiállításban. Rendes olcsó helyárak. Nagyszerű zenekar.

Holnaptól: „Acél ember” Milton Sils-szel. Fanamet film.

telen éles fájdalmat érzett karjában, úgy, hogy a súlyt leejtette. Ugyanezt a fájdalmat érezte azután most már mindannyiszor, ha hegedűjét kezébe vette. Felment anyjával Bécsbe, ahol egy tanár megállapította, hogy Rubinstein Erna gyermekkorában kartörést szenvedett és ennek következtében egy letört kis csont rosszul nőtt oda a karcsonthoz. Először operációra gondoltak, de a következmények miatti aggodás folytán masszázssal kezelték a fájós kart, amely azonban nem javult. A professzor azt hiszi, hogy a beteg kar magától meggyógyul ép oly hirtelen, mint ahogy a fájdalom beállt, de az is lehet, hogy a művész évekig nem lesz képes majd hegedűt venni a kezébe.

Sakk.

— Magyar sakkmeister világrekordja. Budapestről jelentik: Abonyi István magyar sakkmeister szimultánt játszott 105 játékkal. Hat vereséget szenvedett, 20 játszma remivel végződött, míg a többit megnyerte. A sakkmeister 11 órát és 15 percet játszott egyfolytában és a 85 százalékos átlagos győzelemmel Aljechin világrekordját is megdöntötte.

A tudomány martirjai

Két világhírű tudós tragikus halála. (Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Két martírháláról is adnak hírt mai távirataink. Két európai hírű tudós halt meg ma kutatásai közben szerzett mérgezés következtében. Az egyik a kiváló francia bakteriológus, Jean Danys, aki Párisban halt meg, a másik pedig a híres norvég kémikus, Elstedt, akit Osloban ragadtott el a halál. Jean Danys európai hírű tudós volt. Éveken át küzdött még békében a gabonaneműeket pusztító apró baktériumok ellen és ezen a téren nagy sikereket is ért el. Írt egy pompás könyvet arról, hogy miképpen fejlődött a szerves élet az egyesítőből az emberig, egy évvel ezelőtt pedig Dél-Afrikába ment ahol egy új tropikus betegség ütötte fel a fejét, hogy azt tanulmányozza, kórokozóját és gyóvszerét felfedezze. Ezzel a problémával foglalkozott most Párisban is, egy szerencsétlen véletlen folytán megmérte magát és pár nap múlva meghalt. Orvosbarátai tanácsalattal álltak betegegva mellett és Danys segítség nélkül pusztult el abban a betegségben, amelytől ő akarta megszabadítani az emberiséget.

Hasonló sors érte Elstedt norvég kémikust, aki valami mérges vegyülettel inficiálta magát és néhány nap alatt kiszendvedt. Elstedtet különben modern achimistának tartotta mindenki. Állítólag még békében, amikor Amerikában élt, felfedezte azt a módot, miképp lehet ólomból ezüstöt gyártani de a titkot senkinek sem árulta el. Háboru után Oslo egyik külvárosában gyárat épített magának és bár odahaza nem hitték el neki, hogy ezüstcsináló, ezüstgyára révén, csakhamar dúsgazdag ember lett. Az utóbbi időben azon fáradozott hogy higanvból aranyat állítson elő. Eme kísérletei közben mérgezte meg magát és érte utól a korai halál.

— Nagy katonai panama Szlovénzkóban. Kassáról jelentik: A hadbiztonság szenzációs széna- és szalmapanamát fedezett fel, amelynek ügyében Eperjesen, Kassán és Prágában folytat nyomozást. A panamában a kassai Poilák és Gundmayer cég, a Kelet-szlovénzkói gazdasági szövetkezet, a prágai és eperjesi raktárszövetkezetek és a Kooperativa szerepelnek.

! Aki február 1-től új előfizetőnek kíván belépni és most előfizet, e hó végéig ingyen kapja az ARADI KOZLONY-t. !

LEGUJABB.

A belgrádi Telegraphen-Union rádió-tudósítása az Aradi Közlöny számára.

Nagyjelentőségű esti tanácskozás Mussolini és Titulescu között.

Rómából jelentik: Titulescu külügyminiszter ma délben koszorút helyezett az ismeretlen katona síremlékére, majd a királyi palotába hajtatott, ahol Viktor Emánuel király hosszabb magánhallgatáson fogadta. Délután hat órakor a Chigi-palotában Mussolini-val találkozott Titulescu. A két államférfi zárt ajtók mögött, órák hosszat tárgyalt s a

tanácskozás a késő estébe nyulott bele. Politikai körök nagy érdeklődéssel várják a tanácskozásról kiadandó hivatalos kommunikét, mert kétségtelen, hogy Titulescu és Mussolini között igen nagyjelentőségű külpolitikai kérdésekről, így többek között a szentgotthárdi határincidensről, az optánkérdésről folyt a hosszantartó megbeszélés.

Románia nem vesz részt a szentgotthárdi demarsban.

Belgrádból jelentik: Csehszlovák és jugoszláv politikai körökben bizonyos idegességgel nézik Románia huzódzását. A szentgotthárdi incidens ügyében és számolnak

azzal az eshetőséggel is, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia Románia nélkül adja át kezvéket a Népszövetségnek.

Radicsék belépnek a jugoszláv kormányba.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormányválság a tetőpontra hágott. Beavatott politikai körök a helyzet megoldását abban

látják, ha a Radics-párt újból belép a kormányba.

Közgazdaság.

Zürichben 3.20, Párisban 15.70 a lej

Helyi valutaárak. (Január hó 25.)
Kifizetések: Berlin 38.90, Amsterdam 162.80, London 794.50, Páris 6.41.50, Milánó 8.61, Prága 4.83.50, Budapest 28.55, Zágráb 2.88, Bécs 22.05, Zürich 31.45. — Árú: Márka 38.80, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.50, olasz lira 8.50, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.85, osztrák schilling 23.10, svájci frank 31.20. — Pénz: Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 785, francia frank 6.30, olasz lira 8.30, cseh korona 4.75, pengő 28.40, dinár 2.78, osztrák schilling 22.90, svájci frank 30.80.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 25.)
Berlin 123.75, Amsterdam 209.52, Newyork 519.25, London 2531.25, Páris 20.40.75, Milánó 27.48, Prága 13.38.75, Budapest 90.77.50, Belgrád 9.14, Bucuresti 3.20, Varsó 58.25, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 25.)
Berlin 123.80, Amsterdam 209.55, Newyork 519.20, London 2530.75, Páris 20.41, Milánó 2.48.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.80, Belgrád 9.13.75, Bucuresti 3.20, Varsó 58.25, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január hó 25.)
Devizák: Páris 6.38, Berlin 38.80, London 792.50, Newyork 162.25, Milánó 8.62, Zürich 31.50, Bécs 22.90, Prága 4.80, Budapest 28.60. — Valuták: Napoleon 646, márka 38.90, léva 1.19, török lira 0.83.50, angol font 790, francia frank 6.65, svájci frank 31.50, olasz lira 8.70, drachma 2.15, dinár 2.85, dollár 162.25, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 23.10, pengő 28.70, cseh korona 4.78.

— Házadókivetések Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a helyszínen működő ház- és földadókivető bizottságok csütörtökön a következő uccákban jelennek meg: IV. számú bizottság: Eminescu (Deák Ferenc)-uccában; az V. számú bizottság: Ghiba Birta (Variassy József)-uccában. A bizottságok felkérlik a háztulajdonosokat, hogy az ingatlan vételére vonatkozó és a bérleti szerződéseket, valamint az egyszázalékos házbérlétek befizetéséről szóló nyugtát és jegyzőkönyvet tarisák kéznél és a bizottság kérésére mutassák fel.

— Egymillió schillinges fizetésektelenség Bécsben. Bécsből jelentik: Hirschmann Bertalan selyemárnyagkereskedő, a Hirschmann Lipót és Fia cég egyik tulajdonosa, fizetésektelenséget jelentett be. A cég passzívái egy-

millió schillingre rugnak, míg aktiva jóformán semmi sincs. Hirschmann Bertalant ma hamis bukás gyanúja miatt letartóztatták, a kereskedő azonban azzal védekezik, hogy főleg Jugoszláviába és Romániába szállított és üzleti feléi sörben csődbe mentek, ami azután őt is tönkretette. Ezzel szemben megállapították, hogy Hirschmann nagy mennyiségben csempészett selyemárnyagot, főleg Jugoszláviába, a csempészést azonban felfedezték és a selymet elkobozták és ez okozta a cég összeomlását.

— Hetvenmillió fizetésektelenség Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A napról napra mind nyomasztóbb gazdasági viszonyok következtében — mint már jelentettük is — újabb, az eddigieket jóval meghaladó, hatalmas arányú fizetésektelenséget jelentettek be tegnap délelőtt az ilfovi törvényszék cég-hivatalánál. A fiókja révén Aradon is ismert, nálunk azonban már évekkel ezelőtt megszűnt „Au Printemps de Bucarest” hatalmas fővárosi divatcég, amely nemrégiben még Missir & Co. cég elnevezés alatt szerepelt, az áldatlan gazdasági helyzet következtében már hónapok óta fizetési nehézségekkel küzdött. Első ízben már három esztendővel ezelőtt támadtak fizetési zavarai a cégnek, ezen aztán úgy segítettek, hogy a cég részvénytársasággá alakult át és más cégnevet vett fel. Az annak idején kapott segítség azonban, úgy látszik, nem volt elegendő s hozzá járult ehhez még az is, hogy az óriási raktárakkal és közel félmilliárdos árukészlettel rendelkező üzlet alig a rezsit forgalmazta. A komolyabb nehézségek az elmúlt év októberében jelentkeztek, amikor is a cég hat havi moratóriumot kért és kapott hitelezőitől, akik biztak abban, hogy a hatalmas vállalatot vezető szakembereknek sikerül a céget szanálni. Ez azonban a vezetők minden kétségbeesett erőlködése ellenére sem következett be, mire a hitelezők a csőd megnyitását kérték. Az ilfovi törvényszék csődbírósága tegnap délelőtt foglalkozott a cég ellen benyújtott tömeges csődkérelmekkel és miután a csőd megnyitását elrendelték, szombaton este 6 órakor hatóságilag lepecsételték az „Au Printemps de Bucarest” főüzlet helyiségeit és hasonló intézkedések foganatosítására küldtek utasítást azoknak a törvényszékeknek, amelyek területén a cég fióküzletekkel rendelkezik. A hatalmas vállalat aktívái még nem ismertek, mert a leltározást csak most kezdik meg, kereskedelmi körökben azt sejtik, hogy a passzív legalább 70 millió lejre rug.

Felcél szerkesztő: RÉDEY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Fűszerüzlet

18 éve lenálló lakással, és egy fűszerüzlet korcsmával istállóval tehenészetnek magánházaiban átadó. LAPPE, Strada Rađu 74. 537

Bankkölcsonöket

aradi házakra, környékbeli földekre betáblázás mellett előnyös feltételekkel vagy közüzletre (ékszer, ingóság) gyorsan folyósítottak. HAASZ ALBERT irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

DONGA

330 akó 5-ös, 54 akó 4¹/₂-es, 75 akó 2¹/₂-es, 48 akó 2-es, 54 akó 1-es

ELADO.

Venni szándékosok forduljanak Kappel Józsefhez tess, Jud. Bihar. Rbor 1123.

Hálók, ebédlők

konyhaberendezések

osakis saját késszitményűek, raktárból, valamint rendelésre legjutányosabb árakban, vállalt garancia mellett csak o o o

Siebold Fülöp

butorgyárban, TIMIȘOARA, Gyárváros, Távirde-u. 19., a. rendelhetők és kaphatók

Pamut harisnya 20 lejtől 45 lejjig! Cérna harisnya 65 lejtől 95 lejjig. „NIXE” cérna 135 lej. „Heca” fityol 125 lej. Férfi és gyermek harisnya 14 lejtől. Belyem 20 lej. Reform nadrág 65 lejtől. Csipkék 1000 féle mintázatban olcsón! Str. Eminescu 13. (Deák Ferenc-ucca)

ERTESITES!

Tudomására hozzuk a n. b. közönségnek, hogy az ujonnan beállított autóbusszjáráttal az autóbussz forgalomban a következő változások állanak elő: Az ujonnan beállított autóbussz Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és az állomás között bonyolít le a forgalmat. A meglévő kis autóbusszok közül az egyik Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Aradul-nou (Ujarad) között bonyolítja le a forgalmat. — A második pedig Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) — Grădite (Mósóczy-telep) közti forgalmat bonyolítja le. Megálló helyeink nem változtak csupán az Oktogon tőzsdei megálló a Sft. Treime (Szentháromság szobor) elé helyeztük, és a Dácia kávéház előtt egy új megállót létesítettünk. A megálló helyeink tehát a belvárosban a következők:

Piața Avram Iancu,
Sft. Treime (Szentháromság-szobor),
Dácia kávéház,
Hotel Central (háltá facultativă)
Primăria,
Str. Crișan (Karolina) szakasz-határ,
Str. M. Stanescu (háltá facultativă) (Verbőczy-ucca),
Calea Radnei,
Viaduct,
Gara.

A menet díjak nem változtak. Tehát az első szakasz menet díja 4 lej, következő 2 szakasz díja 2—2 lej, a következőkké pedig 1—1 lej. Tehát Piața Avram Iancu — Gara menetdíja lej 6 és nem 10 lej mint az a közönség körében el van terjedve. Továbbá tudomására hozzuk a t. közönségnek, ezentul átszálló jegveket is kiszolgáltatunk.

529

Directiune Uzinelor Comunale.

Házat, lakást

üzletet ha venni vagy eladni óhajt, keresse fel bizalommal az

„URANUL”

ingatlanforgalmi irodát, volt Józsefherceg-ut 1. szám alatt, Városlázával szemben. 537

ELADO EGY

„DELAGE” AUTO

6 hengeres 24 HP. kaucsuk fedőlel és egy szán. Cim: Somoschesi raktár, allomás

I. emeleti helyiség,

mely áll két nagy uccai és egy udvari szobából

Irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, üzletnek, műhelynek rendkívül alkalmas,

kiadó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadójában.

URODONAL

**Reuma
Csúz
Idegkimerültség
Köves képződések
Véreredényelmeszesedés
Elhízás**

tisztítja a vért!

A hódot az a véreredényelmeszesedés kezelésénél mindenekelőtt abból áll, hogy a visszerek sérülésének kezdődését és fejlődését megakadályozzuk. S mert a presclerose periódusában a húgysav a túlfeszítés egyedül képződik, úgy mindenekelőtt erővel és minden eszközzel a húgysavnak a szervezetben való visszamaradását kell legyőzni azért, hogy az Urodonalt alkalmazzuk.

FAIVRE professor,
egyetemi belgyógyászati
klinika tanára Poitiersben.

Établissements Chatehain, 15 első díj
2. Rue de Valenciennes, Páris és minden
gyógyszertárban. 522

Aki fiatal akar maradni, a véreredények elkeményedését, a vese elkövesedését, a visszértágulást és az elhízást elakaria kerülni, annak le kell vezetnie a húgysavat, amely szerveinket megmérgezi, és magát az Urodonállal rendszeresen gyógykezelnie kell.

Romániai vezérképviselő: **Drogueria „STANDARD” Societate in nume colectiv, Bucuresti.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszbélveggel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélveggel csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

MEGBIZHATÓ festőmester, aki a harisnyafestésben járatos, azonnal felvétetik. Ideál harisnyagyár Periamos. 503

INTELLIGENS, szolid kiszolgáló leány felvétetik étkезде részére, románul tudó előnyben. Cim az Aradi Közlöny, kiadóhivatalában. 517

ELSŐRENDŰ kalapszalom kisebb-nagyobb fizetőlányokat keres. Címeket az Aradi Közlöny, kiadóhivatalába kér. 520

INTELLIGENS, KOMOLY ÉS MEGBIZHATÓ KISASSZONY, ki irodalmi munkákban járatos, felvétetik, román és német nyelvi kívántatik. Írásbeli ajánlatot kérünk Singer Bourne & Co. Arad, Bulv. Regele Ferdinand 17. címre. 10500

NŐI FODRASZEGÉD perfekt hajvágó, ondoláló melóbbi belépésre kerestetik. Ajánlatokat „Magas fizetés” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 533

JÓBIZONYITVANYOKKAL, motorszerelő, Erdélyben, Bánáiban teljesen ismerős, softiori állást keres. Megkeresések „Józan” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 530

JÓBIZONYITVANNYAL rendelkező idősebb szakácsnő, ki románul, németül beszél, 16 fizetéssel uriházhoz azonnalra felvétetik. Str. 29. Decembrie (Hasszinger-u.) 8. 540

LAKÁS.

BUTOROZOTT szoba a város központjában uriembernek azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 523

MÁJUSRA LAKÁST KERESÉK belvárosban, földszintit, egy különbejáratu és 2-3 más szobát, mellékhelyiségekkel. Közvetített díjazok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10500

NEGY SZOBÁBÓL, ELŐSZOBÁBÓL, ÁLLÓ UCCAI LAKÁS A FÖTÉR KÖZEPÉN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4321

ÖTSZOBÁS modern lakást keresek május elséjére belváros központjában. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 535

VÉTEL ÉSELADÁS.

EGY kisebb fűszer és trafik berendezés megvételre kerestetik. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 526

BÖRGARNITURA, rézagyak, háló, ebédlő, uriszoba szalon berendezések, antik szalonok, antik szekrények, szőnyegek, íróasztalok, fotelok, paravánok, szamovárak, antik órák, diványok, régi kredenc, fali vitrin, üveg szervise, festmények, besszaráblai szőnyeg, ágynemű, asztalnemű, dupla ágylő, storeok, téli kabátok, férfi öltönyök stb. eladó. Salgóiné bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

ELADÓ 700-as új szallagfűrész, 400-as abrichter furóval, 6 HP. benzín motor teljes szereléssel Dirb András asztalos. Panatul-nou 80. szám. 536

MAJDNEM új vadmacska bunda olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 527

FIEKETE füstölt tölgy ebédli eladó. Megtekinthető d. e. 10-2-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 528

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árrban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóiné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

MACULATURA PAPIR 5 kgr-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ZONGORÁK ÉS PIANINOK részletfizetésre 276
MELISNÉL, P. Av. Ianou 21.

FIGYELEM!

Egy nagyobb tétel mindenféle vászon áru érkezett, amely eddig soha nem létezett olcsó áron lesz elárusítva. Combine selyem 95 lejért ismét kapható.

RIPPNER ÉS BENKÓ
Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) divatruházában.
AMITIÉ rendszer!

Bécsi zongora

rövid keresztűros, alig használt, 3 pedálos, 7/8 okt. fekete, elutasítás miatt, **sürgösen eladó.**

Arad, Str. Decembrie No. 1. (Hasszinger-u.) Elegánt-variada. 183

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREKHEZ. Sulvos betegen fekvő, teljesen tehetetlen beteg nő, kinek egyedülálló öreg édesanyja van, a legnagyobb nyomorban tengődnek, kér bármilyen csekély támogatást. Cim özv. Mátyok Antalné, Str. Bratianu (Weitzer) 13. 300

ELVESZETT

Arad-Simándi országuton 14274 sz. Buziási szénsav tartány. Megtalálójára jutalom ellenében Szódavizgyár, Str. Episc. Radu (Magyar-u.) 14. szám alá juttatni sziveskedjen. 525

Makulatura,

tisztá lappeldányok

csomagolásra,

5 kgr.-os kö-

tegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Állandó képkiallitás.

Ujvári, Nagy Vilmos, Boemme Ritta, Berkes, Ring, Kézdi Kovács, Zombory, Molnár Z. János, Czencz, Krupka stb. neves festők műveiből. Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. **FRIMANN JÓZSEF** Str. Bratianu 9.

A Str. Eminescu (Deák F.-u.) legjobb helyén lévő, évtizedek óta fennálló **fűszerüzlet,**

kétfős nagy helyiséggel, külön nagy pincével, május 1-re kedvező feltételekkel kiadó. Bővebbet Györfy Mures Irodájában

Ügyes helyi és vidéki ügynökök felvételnek.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Románia

Primăria Municipiului Arad.

Serviciul veterinar.

Nr. 1.183—1928.

PUBLICAȚIUNE.

Not. Primarul Municipiului Arad, având în vedere ordinul Ministerului Agriculturii și Domeniilor Nr. 92493—1927, referitor la ținerea târgului de export de vițe,

având în vedere că Municipiul Arad este îndreptățit să țină târg de export,

având în vedere că Ministerul a aprobat ținerea acestui târg în zilele de Miercuri.

Ordinam:

Primul târg pentru export de vite se va ține în ziua de 25. Ianuarie 1928.

târgul va funcționa în conformitate cu prescripțiile Legii de poliție și sanitară veterinară și este pus sub conducerea medicului veterinar al Municipiului Arad, fiind ajutat de personalul necesar.

Administrația târgului, va înregistra toate animalele aduse spre vânzare în registre speciale, plăindu-se după una vită 5 (cinci) Lei taxă locală, și un procent din valoarea animalului vândut.

La târg se vor admite numai animale cari sunt clinic sănătoase și a căror loc de origine, precum și comunele învecinate sunt de 40 zile îndemne de epizootii, cu excepția antraxului, cōrbunelui anfizematoz, turbare.

Pe bilet se va menționa că animalul este destinat exportului și bun pentru export.

Cumpărarea, vânzarea se va face numai în interiorul Oborului.

Vânduirea se va face sau la Obor sau la stația de incarcare din Arad în ziua vânzării.

Animalele vândute vor fi imbarcate de Administrația târgului cu mărci marcate.

Orice fel de instrucțiuni etc. se vor primi dela Serviciul veterinar al Municipiului.

Aceasta Publicație se va insera în ziarul Aradi Közlöny și se vor trimite Prefecturile de județ, Arad, Bihor, Timiș-Torontal, Hunedoara și Monitorul Municipiului.

Arad, la 20. Ianuarie 1928. 493

Primar: Dr. Angel, Secretar comunal: St. Olariu.